U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobce: G. I.**, právně zastoupený JUDr. Petrem Šádou, advokátem se sídlem Pardubice, Bartolomějská 87, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích č. j. 52 Az 183/2003 - 45 ze dne 29. 4. 2004,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích. Napadeným rozsudkem byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-3547/VL-20-17-2002 ze dne 8. 8. 2002, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“ nebo „ZA“). Správní orgán současně totožným rozhodnutím neudělil stěžovateli azyl podle §13 odst.1, 2 a § 14 ZA a vyslovil, že se na stěžovatele nevtahují překážky vycestování podle § 91 ZA. Krajský soud neshledal důvodnost žaloby, když zjistil, že stěžovatel neuvedl ve správním řízení žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ani skutečnosti, které by svou intenzitou odůvodňovaly strach z pronásledování v Moldavsku z důvodu vyznání, moldavské národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů ve své zemi. Soud rovněž poukázal na nadbytečnost výroků o neudělení azylu podle § 13 a § 14 ZA a o neexistenci překážky vycestování podle § 91 ZA v případě, kdy správní orgán zamítá žádost cizince o azyl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 ZA. Proto soud žalobu s odkazem na § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

V kasační stížnosti podané dne 7. 6. 2004 stěžovatel uvádí, že mu rozhodnutí krajského soudu bylo doručeno 27. 5. 2004, z čehož dovozuje zachování lhůty pro podání kasační stížnosti. Jako důvod své kasační stížnosti stěžovatel uvedl nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem (§ 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.). Poukazuje

na skutečnost, že soud nezohlednil „nelichotivá“ zjištění obsažená ve zprávách vládních orgánů Velké Británie, USA, UNHCR, ministerstva zahraničních věcí České republiky apod. o situaci v tzv. postsovětských republikách, včetně Moldávie. Jedná se o korupci, častou represi občanů ze strany státní moci, koncentraci bohatství v rukou úzké skupiny obyvatelstva, nízkou úroveň dodržování lidských práv. Ve správním řízení přitom bylo potvrzeno, že stěžovatel sám byl vystaven vydírání ze strany zločineckých struktur. Represi ze strany orgánů státní moci byl stěžovatel vystaven, když byl mocenskými prostředky donucen změnit si své jméno z ruského G. J. na romanizované G. I. Z tohoto očividného faktu však správní orgán ani soud nevyvodil žádný závěr. Stěžovatel se obává pronásledování proto, že je ruské národnosti, a uvádí, že ani po změně jména se nestal plnoprávným občanem de facto. Má tedy za to, že soud nesprávně posoudil aplikaci § 12, § 13, § 14 a § 91 ZA, a proto je jeho rozhodnutí nezákonné. Z těchto důvodů stěžovatel požaduje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel rovněž požádal Nejvyšší správní soud, aby jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Svou žádost zdůvodnil tím, že kasační soud může zaujmout jiný právní názor, než tak učinil krajský soud. V takovém případě by realizací napadeného rozhodnutí byla stěžovateli způsobena nenahraditelná újma.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že kasační stížností napadený rozsudek byl stěžovateli doručován do vlastních rukou prostřednictvím držitele poštovní licence, a to na adresu, jež byla žalovaným uvedena v postoupení opravného prostředku stěžovatele jako správnímu orgánu poslední známá adresa stěžovatele a jež byla stěžovatelem rovněž uvedena v jeho doplnění žaloby ze dne 1. 7. 2003 (P. s. S., J. a. s., Č. P. 179, S.). Na tuto adresu byly adresovány i ostatní písemnosti soudu v průběhu soudního řízení o žalobě, a to zpravidla úspěšně. Zásilka obsahující kasační stížností napadené rozhodnutí krajského soudu však byla soudu vrácena zpět spolu s přípisem držitele poštovní licence, podle kterého nebyla zásilka v úložné době vyžádána. Podle záznamu na vrácené zásilce byla zásilka dne 11. 5. 2004 uložena na provozovně držitele poštovní licence a stejného dne bylo toto oznámení stěžovateli oznámeno spolu s výzvou k vyzvednutí si zásilky. Dne 21. 5. 2004 měla být stěžovateli učiněna druhá výzva k vyzvednutí si zásilky. Zásilka s rozsudkem krajského soudu byla na poště uložena do 26. 5. 2004. Součástí spisu je i přípis krajského soudu č. j. 52 Az 183/2003 - 50 ze dne 10. 5. 2004, kterým je Policie ČR žádána o doručení rozsudku stěžovateli na výše uvedené adrese, popř. o sdělení, zda se stěžovatel zdržuje mimo uvedenou adresu. Další součástí soudního spisu je doručenka, kterou Policie ČR potvrzuje, že rozsudek dne 12. 5. 2004 převzala k doručení, není však doloženo, že by jej skutečně doručila. Kasační stížnost pak byla stěžovatelem podána osobně ke krajskému soudu dne 7. 6. 2004, což vyplývá z prezentačního razítka na kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud z Evidence žadatelů o azyl zjistil, že stěžovatel (opětovně) přišel do P. s. S. dne 17. 7. 2003 a odešel dne 27. 5. 2004.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí. Zmeškání lhůty podle tohoto ustanovení nelze prominout. Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Podle odst. 2 téhož ustanovení lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce. Podle odst. 3 téhož ustanovení připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Podle § 40 odst. 4 téhož zákona je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele

poštovní licence, anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak. V souladu s § 106 odst. 4 s. ř. s. se kasační stížnost podává u soudu, který napadené rozhodnutí vydal, přičemž lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu. Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. se pro způsob doručování užijí obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení, nestanoví-li tento zákon jinak. Podle § 46 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Podle § 46 odst. 5 o. s. ř. není-li zjištěn opak, má se za to, že se adresát v místě doručení zdržoval. Podle § 50e odst. 4 o. s. ř. doručenka, která splňuje stanovené náležitosti, je veřejnou listinou. Podle § 134 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. platí, že listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno. Podle § 133 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. pak skutečnost, pro kterou je v zákoně stanovena domněnka, jež připouští důkaz pak, má soud za prokázánu, pokud v řízení nevyšel najevo opak.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost byla stěžovatelem podána opožděně.

V daném případě byl rozsudek krajského soudu doručován držitelem poštovní licence na adresu, která byla stěžovatelem uvedena v doplnění žaloby a na níž se měl podle evidence pobytu žadatelů o azyl v době doručování písemnosti zdržovat. Ze záznamu na vrácené zásilce vyplývá, že zásilka obsahující napadený rozsudek byla uložena dne 11. 5. 2004 na provozovně držitele poštovní licence; ze záznamu naopak nevyplývá, že by se adresát zásilky v místě doručování v době pokusu o doručení nezdržoval. Podle Evidence žadatelů o azyl měl stěžovatel v době doručování rozsudku, jakož i po celou úložnou dobu, v P. s. S. nahlášen svůj pobyt. Stěžovatel ani v kasační stížnosti netvrdil, že by se na uvedené adrese v době doručování nezdržoval, a proto má Nejvyšší správní soud za prokázané, že se stěžovatel v místě doručování v době pokusu o doručení zdržoval (§ 46 odst. 5 o. s. ř.). Vzhledem k tomu, že doručenka, jež je založena v soudním spise, obsahuje všechny náležitosti stanovené právním řádem, je tato doručenka veřejnou listinou, a jako taková potvrzuje pravdivost toho, co je v ní potvrzeno, není-li prokázán opak (§ 50e odst. 4 o. s. ř. ve spojení s § 134 o. s. ř.). S ohledem na výše uvedenou právní úpravu považuje Nejvyšší správní soud údaje obsažené v záznamu provedeném držitelem poštovní licence na vrácené zásilce za prokázané.

Z výše uvedeného má tedy Nejvyšší správní soud za prokázané, že zásilka obsahující rozsudek byla uložena dne 11. 5. 2004 u držitele poštovní licence a že stěžovatel byl o tomto uložení právním řádem předpokládaným způsobem vyrozuměn. Lhůta 10 dnů od uložení zásilky podle § 46 odst. 4 o. s. ř. tak začala běžet v úterý 12. 5. 2004 a skončila v pátek 21. 5. 2004. Vzhledem k tomu, že si stěžovatel do tohoto dne přes řádně učiněnou výzvu zásilku nevyzvedl, je nutno tento den považovat za den doručení napadeného rozsudku krajského soudu, a to i v případě, že by se stěžovatel o uložení zásilky nedozvěděl (§ 46 odst. 4 o. s. ř.). Uvedený závěr o nastoupení fikce doručení zásilky platí i přesto, že stěžovatel v kasační stížnosti jako den doručení uvádí datum 27. 5. 2004. K tomu soud v souladu se svou konstantní judikaturou uvádí, že za den doručení rozhodnutí, od kterého počíná běžet lhůta k podání kasační stížnosti, nelze považovat den, kdy stěžovatel zásilku osobně

převzal, pokud se tak stalo poté, kdy již uplynula desetidenní úložní doba, jejíž poslední den se považuje za den doručení, i když se adresát o tomto uložení nedozvěděl (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 15/2004 - 34 ze dne 24. 2. 2004). Klíčové pro posouzení nastoupení fikce je otázka, zda se stěžovatel v místě doručení zdržoval. Vzhledem k tomu, že v soudním spise jsou založeny podklady svědčící domněnce zdržování se stěžovatele v tomto místě a stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí nic, co by skutečnosti rozhodné pro aplikaci uvedené domněnky zpochybňovalo, má Nejvyšší správní soud za prokázané, že stěžovateli bylo rozhodnutí krajského soudu doručeno na základě uplatnění fikce doručení dne 21. 5. 2004. Dvoutýdenní lhůta pro podání kasační stížnosti tedy začala běžet v sobotu 22. 5. 2004 a skončila v souladu s výše cit. ustanoveními s. ř. s. v pátek 6. 5. 2004, což byl také poslední den, kdy bylo možné předat kasační stížnost buď Krajskému soudu v Hradci Králové, pobočce v Pardubicích nebo Nejvyššímu správnímu soudu, popř. jednomu z uvedených soudů tuto stížnost zaslat prostřednictvím držitele poštovní licence. Jak Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, stěžovatel v dané věci adresoval kasační stížnost sice správnému soudu, tj. Krajskému soudu v Hradci Králové, pobočce v Pardubicích, avšak osobně ji podal k soudu až v pondělí 7. 6. 2004, tj. po lhůtě k podání kasační stížnosti stanovené v § 106 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud byl proto nucen kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděně podanou, aniž by se mohl zabývat její důvodností. S přihlédnutím k § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu